

Detský letný tábor 2022

Sk 16, 6 – 10

Potom prešli Frýgiou a Galáciou, ale Duch Svätý im zakázal hlásať slovo Božie v Ázii. Keď prišli k Mýzii, pokúšali sa ísť do Bytínie, ale Duch Ježišov im nedovolil. Prešli teda Myziou a zišli do Troady. Tu sa ukázalo Pavlovi videnie: nejaký muž, Macedóнець, stál pred ním a prosil ho hovoriac: „Prejdi do Macedónie a pomôž nám!“ Ako videl toto videnie, ponáhl’ali sme sa do Macedónie presvedčení, že nás Boh volá, aby sme im zvestovali evanjelium.

Letné júlové obdobie sa v našom cirkevnom zbore už tradične nesie v znamení táborov, ale čo tomu predchádzalo? V septembri roku 2021 sme si boli vybrať lokalitu, kde by sme mohli usporiadať letný dorastenecko-mládežnícky tábor s našimi mladými. Rozhodli sme sa pre drevenú chatu v Kováčovej pri Zvolene, ktorá patrí evanjelickej cirkvi. Obzreli sme si priestory, okolie a objednali sme si termín. Veľmi sme sa tešili na pobyt s našimi mladými v krásnej prírode.

Avšak koncom jesene sa stala nešťastná udalosť, keď táto chata zhorela až do tla. Preto sme museli zmeniť našu táborovú destináciu. Rozhodli sme sa pre zariadenie známe ako Janoškov dom, ktoré sa nachádza na Liptove, patrí našej evanjelickej cirkvi a začali sme sa tešiť na novú destináciu. Ako však vypukla vojna na Ukrajine, všetky naše evanjelické zariadenia, vrátane Janoškovho domu,

ubytovali na neurčitý čas utečencov z Ukrajiny. Bolo nám všetkým opäť jasné, že ani táto chata nám nevyšla. Preto sme tretíkrát zmenili destináciu. Zavolať som kolegovi do Tisovca a rezervoval som u neho chatu v Tisovci, časť Rejkovo, ktorá patrí miestnemu cirkevnému zboru. Začali sme teda robiť prípravy do tejto novej destinácie. Všetko bolo pripravené, no týždeň pred začiatkom tábora mi zavolať kolega, ktorý mi oznámil smutnú správu. Na chate sa vyskytli určité problémy, preto sa náš tábor nemôže uskutočniť.

Najskôr som potreboval dve hodiny, aby som túto novú informáciu vstrebal. Následne som sa modlil a po modlitbe som vedel, že mám zavolať do Jablňovíc. Brat kaplán mi potvrdil, že práve v tomto termíne, kedy sme mali naplánovaný tábor do Tisovca, sú Jablňovce voľné. Veľmi som sa zaradoval a na poslednú chvíľu

Pokračovanie na str. 2.

Dokončenie zo str. 1.

sme presunuli konanie tábora do Jablonoševíc.

Po čase som si uvedomil, že som sa cítil ako apoštol Pavol, ktorému Duch Svätý nedovolil ísť na určité miesta zvestovať evanjelium, ale priviedol ho do Macedónie. Ani nám táborové destinácie nevyšli, akoby nás tam Duch Svätý nechcel mať, ale priviedol nás do Jablonoševíc. Téma tábora, ktorá nás sprevádzala každým dňom, sa venovala našej identite, ktorú sme ako Božie deti dostali a prijali v Kristovi. Na konci tábora sme sa modlili modlitbu spasenia a verím, že tam niektorí ľudia odovzdali svoje srdce Pánovi Ježišovi Kristovi.

S vedúcimi tábora sme sa zhodli na skutočnosti, že tak dobrý, pokojný a požehnaný tábor sme ešte neprežili. Sme za to Pánu Bohu skutočne vďační, hoci to počas príprav vyzeralo dosť hrozivo. Aj v našom živote sa niekedy odohrajú veci, v ktorých nás Pán Boh ukáže veľkú stopku. Nie je to príjemné, ale keď nám niečo nedovolí, zároveň nás privedie na to miesto, kde nás chce ON mať. On vie prečo. Keby apoštola Pavla neprivedol do Macedónie, evanjelium by sa nedostalo do Európy, ale do Ázie. Chce to našu vernosť a poslušnosť Pánu Bohu. Je to niekedy ťažké, niekedy dobrodružné, ale oplatí sa Pána Boha počúvať, lebo koniec býva požehnaný.

Modlitba:

Svätý Duchu, ďakujeme Ti, že nás vedieš naším životom. Niekedy nám niektoré veci zakážeš, nedovolíš nám ich vykonať. Ale robíš to všetko preto, aby si nás nasmeroval na tie miesta, kde nás chceš mať. My sa Ti odovzdávame do Tvojich rúk a prosíme, aby sme boli poslušní Tvojmu hlasu. Vieme, že keď nám niečo nedovolíš, zároveň nás postupne nasmeruješ na tie veci v živote, ktoré máme robiť a kde nás chceš mať. AMEN

Dejiny kresťanstva

(9. časť)

Inkvizícia a reformné úsilie

Ako cirkev mohutnela, tak sa vzdalovala od jednoduchosti a čistoty Kristovho učenia. Celým stredovekom možno pozorovať prúd túžby po návrate k apoštolskej pôvodnosti. Vznikali sekty ako bogomili v Bulharsku, na západe v severnom Taliansku v 12. storočí (kathari – čistí), ktorých vo Francúzsku podľa mesta Albi volali albigenskými. Pápež vyhlásil proti nim križiacku vojnu, v ktorej ich kruto mučili a povraždili.

Po celej Európe sa rozšírilo hnutie vo vnútri rímskokatolíckej cirkvi, ktoré žilo medzi chudobnými z neautorizovaného prekladu a vydania Biblie s odmietaním sprostredkovateľskej úlohy kléru. Zakladateľom tohto pohybu bol lyonský kupec Peter Vald, ktorý dal celý svoj majetok na rozširovanie Biblie. Jeho stúpencov v roku 1182 z Lyonu vyhnali a zadržali. Napriek strašnému prenasledovaniu sa udržali v Piemontských vrchoch.

Medzi sektu horlivcov patrili beghardi, u nás známi ako pikardi, v Anglicku Lollardi. V Holandsku boli Bratia spoločného života. Osobitnú skupinu tvorili v 14. storočí flagelanti, ktorí putovali a verejne sa bičovali, spievajúc kajúcne piesne.

Prostriedkom vykonávania disciplíny bolo v cirkvi vyobcovanie – exkomunikácia, kliatba. Interdikt zakazoval odbavovať služby Božie a všetky cirkevné úkony na určitom mieste. Interdikt bol druh stredovekého cirkevného trestu. Pápež Inocent III. vymenoval v roku 1198 komisiu na skúmanie a prenasledovanie kacírov, tzv. inkvizície, ktoré od roku 1232 mali dominikáni. Mučením si vynucovali priznanie, ktoré potom svetská vrchnosť trestala smrťou, obyčajne upálením. Padlo im veľmi mnoho obetí a inkvizície boli zru-

šené až v roku 1666. Inkvizíciám sa najviac bránili Anglicko a Čechy.

Významnou osobnosťou anglickej reformácie bol univerzitný profesor v Oxforde Ján Wicklif (1324 – 1384). Zahĺbený do Písma, ktoré preložil do angličtiny, neohrozene vystupoval proti žobrovým mníchom a pápežovi. Kritizoval pápežské prechmaty, omšu, očistec, ušnú spoveď, celibát, vzývanie svätých. Musel opustiť univerzitu. Kostnický koncil vyhlásil jeho učenie za kacírstvo, dal vykopať jeho kosti, aj jeho knihy a všetko spáliť a hodiť do rieky. S jeho spismi sa oboznámil rektor Karlovej univerzity v Prahe Ján Hus (1363 – 1514), kazateľ v Betlehemskej kaplnke, ktorý vystupoval proti nerestiam v cirkvi i v národe a proti odpustkom. Pápež ho dal do kliatby a na Prahu vypovedal interdikt. Cisár Žigmund vyzval Husa, aby sa ospravedlnil pred snemom v Kostnici, kde ho uväznili. Keď neodvolal, 6. júla 1415 ho v Kostnici upálili. O rok neskôr aj jeho priateľa Hieronyma Pražského. V Čechách vypukol boj za pravdu Božiu. Horlivci založili mesto Tábor. Keď v roku 1420 Žigmund tiahol na Prahu, aby získal českú korunu, porazili ho na vrchu Vítkov pod vedením jednookého vodcu Jána Žižku z Trocnova. Na vyjednávanie predložili 4 pražské články, v ktorých žiadali, aby: 1. slovo Božie v českom kráľovstve slobodne a bez prekážky riadne kázali kresťanskí kňazi, 2. Večeru Pánovu podávali pod obojím, 3. kňazom a mníchom boli odňaté majetky, 4. smrteľné hriechy, najmä zjavné, boli trestané. – Žigmund na tieto podmienky nepristal. Boje pokračovali a husiti boli nepremožiteľní. Len vnútorná roztrieštenosť v bratrovážnej vojne pri Lipanoch sa v roku 1434 skončila porážkou radikálnych táboritov. Žigmund i bazilejský koncil potvrdili v roku 1437 pražské články, ale

pápež nie. Nepokoreným českým kráľom bol ešte Juraj Poděbradský (1452 – 1471), ale potom utrakvizmus (lat. – cirkevný náboženský smer, hlásajúci prijímanie pod obojím) klesal. Česká reformácia pokračovala ďalej v Jednote bratskej, utvorenej v roku 1457 v Kunvalde.

Všeobecná túžba po náprave cirkvi v hlave a v údoch sa neuplatnila. Malo ísť o podrobenie pápežskej moci koncilu, čo znevažovali sami pápeži. Na programe to mali tri koncily: v Pise (1409), Kostnici (1414 -1418) a v Bazileji (1531 – 1549). Zástancom reforiem bol aj chýrny diplomat Aeneas Sylvius Piccolomini, ale keď sa stal pápežom ako Pius II., vydal bulu, v ktorej za kacírstvo vyhlásil odvolávať sa proti pápežovi na koncil. Nasledujúci pápeži zanechali zlý príklad skazenosti, hrabivosti a korupcie. Takými boli najme Inocent VIII. (1484 – 1492) a Alexander VI. (1492 – 1503) z rodiny Borgiovcov. Proti nemu a skazenosti jeho dvora, kňazov a spoločnosti

márne vystupoval vo svojich kázňach dominikánsky mních vo Florencii Hieronym Savonarola, upálený v roku 1498. Ďalší renesanční pápeži Július II. a Lev X. svojou svetáckosťou a svätokupectvom vyvolávali túžbu po náprave.

Humanizmus a renesancia

V 14. a 15. storočí sa v Európe zrodilo úsilie po obnove antického ideálu vzdelaného človeka. Pádom Carihradu do tureckej moci v roku 1453 zanikla Byzantská ríša a klasickí vzdelanci utiekli do Talianska, kde prispeli k záujmu o starú grécku a rímsku literatúru a jej eticko-kultúrny ideál. Záujem utečencov sa preniesol od scholastického výkladu na skúmanie prameňov. Toto obrodné duchovné prúdenie bolo neskôr pomenované renesanciou. Prinášalo túžbu po poznaní s dôrazom na krásu a radosť zo života. Predstaviteľmi tejto vnútornej opozície voči stredovekému feudalizmu boli predovšetkým univerzitní profesori.

Veľmi skoro sa však presadili aj v kruhoch cirkevnej hierarchie. Nový názor zahrňoval aj nový životný štýl. Bol to boj proti autorite, povere a mníšstvu. Obnovoval staroveké predkresťanské názory a jeho vplyv na súčasný mravný-náboženský život nebol najlepší. Namiesto stredovekého asketizmu hľadal pozemskú blaženosť. Biblické histórie staval na úroveň gréckej mytológie. Vedecká činnosť humanizmu so zásadou „ad fontes“ však poslúžila reformácii svojim dôrazom na učenie klasických aj biblických rečí. Okrem toho humanisti ironizovali nevzdelanosť a nemravnosť. Podporovali rozvoj školstva.

Do tejto doby sa zaradil vynález kníhtlače J. Gutenberga a šírenie Biblie v roku 1455, čo znamenalo prelom do cirkevného zákazu jej rozširovania a podporilo reformáciu.

(pokračovanie na budúce)
Veselý Daniel: Dejiny kresťanstva,
Liptovský Mikuláš: Tranoscius,
1994, str. 28-30)

Spoločná fotka konfirmandov z 26.6.2022

Detský letný tábor 2022

Tretí júlový týždeň v dňoch od 18. 07. do 22. 07. sa naše zborové priestory premenili na detský letný tábor, v ktorom sa ozýval radostný smiech a šantenie 54 detí. Po roku sa nám s Božou pomocou podarilo zorganizovať znovu denný letný tábor pre deti od 6 do 12 rokov, a to v takom počte, ako to bývalo pred pandemiou.

Téma tohtoročného tábore bola veľmi pekná a povzbudivá nielen pre deti, ale aj 8 vedúcich, ktorí tábor pripravili. Celých 5 dní sme zažívali veľké egyptské dobrodružstvo s biblickým Jozefom.

Každé ráno sme začínali stíšienami v 6 skupinkách. Tu sme si s deťmi čítali z Biblie a rozprávali sa o stvorení sveta. Potom nasledovali hry a súťaže, ktoré sa vďaka krásnemu slnečnému počasiu mohli hrať vonku v našom peknom areáli. Po desiate sa už všetci tešili na hlavnú tému dňa, keď sme sa pútavým rozprávaním na pokračovanie zoznámili s pozhnaným, aj keď nie vždy ľahkým, životom Jozefa. Dozvedeli sme sa, ako ho Pán Boh použil pre svoj zámer a akú mal pre neho úlohu v starovekom Egypte. Utvrdili sme sa v poznaní, že Boh zostáva so svojimi deťmi aj v ťažkých chvíľach. Po každej takejto téme nasledoval biblický kvíz, počas ktorého nám deti neustále dokazovali, že dávali dob-

rý pozor a že ich Jozefov príbeh zaujal. Nechýbali ani obľúbené detské chvály, ktorými sme každý deň zakončili doobedný program.

Veľkému záujmu sa tešili

tvorivé dielne, tzv. egyptské školy, ako inak, s egyptskou tematikou. Vyrobili sme si egyptské náramky, náhrdelníky z korálok a každý tím si podľa svojej fantázie vyrobil naozaj originálny a krásny „Jozefov plášť“. Populárna, hlavne u dievčat, bola každoročná tanečná škola a tiež škola „pisárska“. Tu sa mohli deti naučiť vďaka bratovi farárovi

písať hebrejskú abecedu.

Po chutnom obede sme hrávali veľké egyptské táborové hry, vďaka ktorým sme ešte lepšie mohli spoznať dobu a prostredie, v ktorom žil Jozef. Deti boli nesmierne súťaživé, každý tím chcel vyhrať, a tak sme si užili veľa zábavy.

Posledný deň nášho vydareného táborového týždňa sme ukončili malým vystúpením. Deti si pripra-

vili pre rodičov tri obľúbené piesne a na záver nechýbala tradičná opekačka.

Chcem sa poďakovať všetkým vedúcim a pomocníkom, ktorí sa podieľali na príprave tohto tábora, hlavne Andrejke Čimborovej, ktorá je už hlavnou koordinátorkou našich táborov. Tiež patrí veľká vďaka ochotným sestrám, ktoré nám pomáhali v kuchyni, chystali nám chutné desiaty a olovranty a starali sa, aby nám nič nechýbalo. Ďakujem aj všetkým rodičom predovšetkým za to, že nám zverili svoje deti a že nás mnohí hojne zásobovali skvelými koláčikmi, ovocím a zeleninkou.

Z úprimného srdca ďakujem za Božiu milosť a ochranu, ktorej sa nám dostalo na tomto tábore. Pre nás všetkých je to síce náročný, ale veľmi požehnaný čas, na ktorý sa tešíme každý rok. Verím, že bol takým aj pre všetky deti, ktoré sa ho zúčastnili. Každý deň majme na pamäti tohtoročný táborový veršík: „Boh nám je útočiskom a silou, pomocou v súžení vždy osvedčenou“. /Žalm 46,1/

Marcela Grobařová

Autori piesní v našom evanjelickom spevníku JOHN OXENHAM

John Oxenham je pseudonym pre Williama Arthura Dunkerleyho, vďaka tomuto pánovi máme v spevníku pieseň Kristu Pán východ nepozná (ES 569). Táto pieseň je jedno z najkrajších vyznaní, slová tejto piesne sa nás hlboko dotýkajú a sú nadčasové. Musíme pamätať že sme všetci rovní a že sme všetci jedna rodina, nesmie nás rozdeľovať nenávisť a zlo ktoré vládne

medzi nami.

Williama Arthura Dunkerleyho sa narodil 12. novembra 1852 v Manchestri. Mal dobré vzdelanie nakoľko bol novinár, prozaik, básnik, vydavateľ. V Ealingu v západnom Londýne, bol od 80. rokov 19. storočia diakon a učiteľ v Ealing Congregational Church. Mal 2 pseudonymy pod prvým John Oxenham písal svoju poéziu, hymny a romány. Pod druhým, Julian Ross, písal články do novin. Vďaka jeho románe *A Mystery of the Underground* (Záhada v podzemí, 1897) je pozoruhodný príbeh o sériovom vrahovi, Je to kriminálny príbeh odohrávajúci sa v londýnskom metre (District

Line). Okresná železnica metra sa sťažovala, že je to „príliš realistické „dielo, preto údajne došlo k zníženiu počtu cestujúcich v utorok (lebo vrah vždy zabíjal v utorok). Vo februári 1892 Robert Barr a Dunkerley založili *The Idler*, Brtiský mesačník. Dunkerley mal dvoch synov a štyri dcéry, z ktorých najstaršia, Elsie Jeanette, sa stala dobre známou ako spisovateľka pre deti, najmä vďaka svojej sérii príbehov o dievčenských školách v Abbey. Ďalšia dcéra, Erica, tiež používala pseudonym Oxenham. William umrel 23. januára 1941 vo Worthingu.

*Podľa internetu spracoval
Marian Beréni*

Mládežnícky tábor v Jabloňovciach

Mládežnícky tábor 2022 sme strávili v dňoch 9. – 15. júla v Jabloňovciach na fare, kde sa mohol uskutočniť tento zážitkami nabitý týždeň.

Počas celého pobytu na fare sme sa zaoberali otázkou „Kto som?“ V súvislosti s touto ťažkou otázkou sme pozerali každý večer film či rozprávku, v ktorých hlavné hrdinovia sami hľadali odpoveď. Počas tábora sme zažili mnoho dobrodružstiev, jednou z nich bola cesta na SemFest vo Zvolenskej Slatine, kde sme si vypočuli semináre a kapely, ktoré spievali chvály.

Pukanec bol našou častou zastávkou. Navštívili sme remeselnícku dielňu hrnčiara, kde sme mali možnosť vyskúšať si prácu na hrnčiarskom kruhu a vypočuli sme si výklad o histórii hrnčiarstva v širokom okolí. Boli sme aj v miestnom múzeu

a v evanjelickom kostole, ale naša najčastejšia a najobľúbenejšia zastávka bola zmrzlináreň, kde sme si takmer každý deň vychutnávali výbornú zmrzlinu.

Využili sme dostatok voľného času a krásnu prírodu Jabloňoviec na prechádzky a spoločnosť nám robili najmä srnky. Krásnu prírodu sme videli aj na poznávacom chodníku pri jazere Počúvadlo. Po náročnom dni sme radi oddychovali pri opekaní a spoločne trávenom čase pri ohníku.

Myslíme si, že všetci zúčastnení si tento spoločne strávený týždeň naplno užili.

*Aliz Zoller
a Matúš Hámornýk*

Terézia Vansová: SIROTA PODHRADSKÝCH

Mračná – Slnko

Keď na druhý deň Viola zdvihla hlávku, netušila, čo ju ešte očakáva doma.

Tam dolu, v tom veľkom otcovskom dome, sťahovali sa mračná, z ktorých jeden blesk mal padnúť na jej ubolenú hlávku.

— Ja hovorím pravdu.

— Tak by Viola bola ukradla prsteň... Na tie zlé slová Ema zlostne skríkla:

— Ty tak nehovor o Virole, keď Viola má prsteň u seba, iste to aj povie, a vzala ho preto, že...

— Nuž prečo, ty malá jašterica?

— Oj, fuj, zlá Herma!

— Ticho, deti! Herma, kam ťa vedie nešetrnosť? Nevieš sa predsa už raz mierniť? Že má Viola prsteň, začínam veriť, no nenahliadam...

— Prečo ho vzala? Nuž, páčil sa jej, veď sme videli, ako ňou trhlo. — Pri posledných slovách hrabala sa v knihách. Z jednej jej vypadol malý obrázok, Imrichova podobižeň zo študentských čias.

— Ach, takto stojíme?! — zvolala prekvapená.

— To som jej ja dala, — riekla chytrý Emka a priskočila k Hermíne, aby jej vzala fotografiu z rúk.

— To odložím, to je naozaj veľmi zaujímavý nález.

— Nie, to necháš tu! — rozkríkla sa Emka náruživosťou dráždeného dieťaťa.

— Áno, nechaj to tu, Herma, neviem, ako sa môžeš zabúdať. Nepoznám ťa veru, takáto zlostná, takáto pichľavá, tvoje správanie zabieha do obecnosti. Imricha si si už celkom odpudila, aj s Bubelákom môže sa ti to stať, keď sa nebudeš mať na pozore.

— Oj, Bubelák odišiel blažený, lebo má môj slub, moje „áno“!

— Začínaš byť sentimentálna, tetuška, a veru ti to nijako nesluší.

Večer, dosť pozde, prišiel Imrich. Okolkami sa dozvedel, čo sa

stalo s prsteňom. Keď mu Emka povedala, že ho má Viola, zbledol a hnevny blesk oka jeho šľahol na Hermínku, ktorá pri obloku nečinne sedela, veď nemyslel ináč, než že ona je pôvodcom podozrenia. I chytil trochu nešetrne Emušu za ruku, zaviedol ju do kancelárie, zapálil lampu a posadil dieťa proti sebe na stoličku tak, že jej tvárička bola jasno osvetlená. Dieťa sprvu žmurkalo, zastrelo si oči, potom si privykli na svetlo, hľadeli Imrovi priamo do tváre.

— Teraz hovor pravdu, ako to bolo, povedz všetko.

— Ja vždy pravdu hovorím, — opakovala Emka.

Potom devuška rozprávala všetko, čo v osudný večer videla, ba i to, čo sa zdráhala pred mamou a Hermínkou povedať, že Viola plakala a bola celkom premenná. Ďalej spomenula i fotografiu, ktorú Hermínka chcela vziať preč, a ona ju tak hrdinsky bránila, ako aj to prezradila, že Viola si často pozerá ten obrázok a raz že vypovedala pritom jeho meno celkom zrozumiteľne.

— Nemožné! — zvolal Imrich a chytil dievčatko tak prudko za ramienko, že temer skríklo od bolesti.

— Ba áno! — riekla Emka a vytrhla sa mu z ruky, ohmatávajúc si druhou rukou ramienko, hovorila ďalej: — Ja neviem, aký si ty, Imro, prečo si ma tak stisol? Ty si vari zlý, a Viola ťa predsa tak rada má, ona mi to raz aj povedala, keď som sa jej opýtala, ale musela som sľúbiť, že to nepoviem nikomu.

— A teraz si to predsa vyzradila.

Ale Imrich viac nepočúval. Ešte vždy opretý sedel a rozmýšľal. A jeho výzor bol výzorom veľmi šťastného človeka. Po chvíli vstal a povedal tichej Emke:

— A teraz dones si sem knihy a uč sa alebo tu si pozeraj tieto obrázky.

On ale začal sa prechádzať po izbe. Myslel len na seba, na svoje šťastie, myslel na Violu, na jej utrpenú tváričku, na smutný pohľad očí a na ten divný smiech. Porozumel teraz všetkému. Aký hlúpy bol dosiaľ, že si ju už dávno nevedel získať, už dávno jej to povedať, už mohli byť šťastní...

— Ty úbohé dieťa! Čo si musela trpieť u nás! Ty opovrhovaná dcéra podpaľača. Nie si tým, dávno som oľutoval tie slová, dávno. Mám ťa za čo prosiť o odpustenie a sľúbiť ti, že od týchto čias nesmieš viac trpieť, nie, len šťastie, radosť bude tvojím podielom.

— Pôjdem si ráno sám po ňu! — ustálil sa konečne, potom pojal Emku za ruku a obidvaja šli k večeri, ktorú starý pán dnes nemohol dočkať. Pri večeri sa nezmienil ani slovom o prsteni, len keď odchodil, riekol macoche:

— Želám si, mama, aby ste slečnu Violu ušetrili od histórie s prsteňom. Zním, že celá vec sa zakladá na omyle, a preto to vyšetrim sám.

Vilinská mlčky kývla hlavou. Hermínka hodila strojnou hlávkou a pozrela na Imricha z vysoka. No on si z toho nerobil nič, lebo ju dnes ani nevidel. Sadol si na stoličku, na ktorej sedávala Viola, keď svojmu tútorovi predčitovala noviny, a rozprával sa s otcom. To sa choremu veľmi páčilo, a preto hladkal synovu hlavu ako hladkával Violinu. Ba spomenul si na ňu hovoriac:

— Ale, ale, Ola, haha! — čo veľmi lahodilo Imrichovmu srdcu.

Potom vysadol Tiešok na voz i Krchová, vykladajúc a mávajúc v povetrí rukami. Voz sa pohol z miesta. Za ním chlapi a ženy sa tiež ponáhľali dolu do mesta na pohreb.

... A Viola? Kam pôjde? Či predsa nebude najlepšie, keď skloní šiju a zaklope na dvere i srdce starej matky, veď ona je predsa jej jedinou príbuznou. Čokoľvek sa kedysi

Pokračovanie na str. 8.

Dokončenie zo str. 7.

stalo, ona to môže urobiť, Viola sa môže pokoriť pred matkou svojho otca. Veď tá iste už musí byť veľmi stará, blízko hrobu, a vtedy nemožno, aby ešte jej hnev trval. Hádam len nevytuchla celkom všetka láska z matkinho srdca k nešťastnému synovi.

Lepáry žartoval s Hermínkou, Vilinská jedným uchom počúvala ich rozhovor, ináč bola celkom zaujatá vlastnými myšlienkami. Viola čítala Julov list. Oznamoval, že konečne jej môže písať niečo určitého a potešiteľného o sebe. Vymenovali ho za nadlesného namiesto budúceho tesťa, ktorý sa pre láмку žiadal do penzie. Teraz mu už nič nestojí v ceste, už si môže vziať za ženu Irenku, ktorú ľúbi ako i ona jeho. Potom uistoval Violu, že len teraz miluje opravdivo, láskou nehynúcou a stálou. Ďalej prosí Violu, aby bola orodovníčkou pri otcovi a bratovi za jeho Irenku, ktorú nemôže ináč opísať, než že je dievča domácky vychované, tiché a jemu celým srdcom oddané. Konečne sa spytuje na domácich a či ona, Viola, ešte vždy stojí s Imrichom na tom stupni, na ktorom ich nechal. S úprimným bratským bozkom ako jej oddaný ctiteľ, odporúča sa do jej lásky.

Viola prečítala list, pozrela na fotografiu mladej nevesty a páčila sa jej.

A z druhého boku ako anjel nevinný pristúpila k Viole Emka.

— Prosím ťa, Viola, povedz mi pravdu, ja som im už musela povedať všetko.

— Čo, duša moja? — opýtala sa Viola, ešte nerozumejúc veci.

— Že ty máš mamin prsteň?

— Čože? Ja že mám mamin prsteň? Vilinská dosť kývala Emuši, aby mlčala, no teraz už i ona vstala a povedala trochu váhavo:

— Nuž áno, Viola, môj prsteň sa stratil a Emka tvrdí, že je u teba.

Teraz zbledla Viola, obviňovaná z takého prečinu, ona, Viola Podhradská! I vztýčila sa a povedala hrdo v povedomí neviny:

— Emka sa mýli, ten prsteň ja

nemám.

— Imrich mi síce zakázal hovoriť o tejto veci pred tebou, — začala znovu Vilinská, — no keď sme už raz tak ďaleko, skončme tento výstup. Viola, dokáž Emin omyl tým, že nám ukážeš klenot, ktorý skrývaš u seba, lebo musíš uznať, že ja som zodpovedná za stratený skvost, presvedč nás a my ťa vďačne odprosíme.

Viola ustúpila k dverám, zmierlivé slová Vilinskej sa jej nedotkli. Oni ju pokladali za schopnú spáchať nízky podlý prečin, a preto sa nepoddá, nie!

— Neukážem! — odvetila s odvahou. — Nieto tej moci, ktorá by ma na to prinútila.

— Dosť! — zvolala Viola s plannúcou tvárou a panovitým hlasom. — Nechcem viac nič počuť! Vidím, že v tomto dome niet viac pre mňa miesta. Idem, lebo touto ošklivou obžalobou obvinená nesmiem viac tu ostať. Tu v tomto dome, kde statočné dievča nenájde ochrany, kde je napádaná jej česť, kde ju potvárajú z najpodlejšieho zločinu, z krádeže. Ani súd ma viac nemôže prinútiť ostať v tomto dome, ktorý po pravde a práve mal by patriť mne! Idem, no vy, ktorí ma obviňujete, robte, čo chcete, budem sa vedieť brániť a obránim sa!

Pozrela ešte raz pohľadom plným rozhorčenia a opovrzenia, potom otvorila dvere a opustila izbu. Oproti nej otvorili sa dvere kancelárie, z nich vystúpil Tiešok, Krchová a niekoľko želiarov z Majera. Boli po kare a tak trochu posmelení. Za nimi Imrich. Keď videl Violu s plamenným zrakom s ústami hrdo a opovržlivo stiahnutými, tušil, čo sa asi dialo. I ponáhlal sa k nej.

— Viola! — zvolal nežne.

Pozrela na neho. Výraz hnevu zmizol a z jej očí svietil mu teplý svit v ústrety, potom sa vzchopila a išla smerom ku schodom. Imrich ale vstúpil do prízemnej izby.

— Čo sa tu stalo? — opýtala sa prísne.

— A ty, mama, ktorá by si mala

Viole mnoho ďakovať, zle si sa jej odslúžila. Namiesto vďaky dostávali sa jej len urážky a podlé osočovanie. Tak sa zdá, že v tomto dome vymrel každý cit pre lásku, česť a spravodlivosť. Oj, že tak dlho som bol zhovievavý! Že som váhal zastať ju a nechal trpieť dievča, ktoré prinieslo požehnanie do nášho domu. Ba ešte som vám pomáhal krivdiť jej! No odteraz nesmie viac trpieť! Nechcem, aby trpela! Rozumieš, mama, ja nechcem! Ja som jej ochranca, teraz i vždy! To platí i tebe! — obrátil sa k Hermíne s chladným pohľadom.

— Mne? Mne to nemôže platiť, lebo ja zajtra odídem navždy.

— Dobre, kone sú pripravené k službám.

Pani Vilinská sedela tichá a utiahnutá pri obloku, Emka, učupená blízko kachiel sedela na stoličke a dívala sa ustrašeno. Potom, keď videla odísť ujca a Hermínku, vyšla i ona, ale skoro sa vrátila.

— Imrich, Viola sa veľmi hnevá, zatvorila sa do chyžky a nechce ma pustiť dnu.

— Veď aj má príčinu sa hnevať, — odvetil vážne.

— Ale aj na mňa? Veď ja som jej neublížila nikdy, ja som ju vždy rada mala. Okrem toho mám ísť o tretej na spev a tam sú moje knihy.

— Veru, ak máš ísť na spev, je najvyšší čas. Poď, poprosme ju spolu, možno nám otvorí! — Pri tých slovách vzal Emkinu ruku do svojej a viedol ju von. Skoro potom stál Imrich pri dverách Violinej chyžky s prosbou v srdci i na tvári.

— Otvor mi, Violka, prosím ťa, pust' ma, musím si vziať spevník.

— I ja prosím, ráčte nám otvoriť! — zaklopal Imrich.

Viola predsa otvorila a vystúpila na chodbu. Bola vystrojená na cestu. Na hlave mala šatôčku, v ruke balík. Jej tvár bola teraz pokojná. Výraz odhodlanosti zračil sa z nej. Akoby chcela vziať na seba všetky neresti žitia a skúsiť svoju silu v stretnutí so žítím a svetom.

Imrich jej zastúpil cestu a podal ruku.

— Viola, — riekol smutným hlasom, — vy chcete odísť? Kam?

— Kamkoľvek, preč! — odvetila a chcela ho obísť.

— Či musíte? Prosím vás, vypočujte ma len chvíľočku. Potom, ak budete chcieť, môžete odísť.

Vzal ju za ruku a voviedol do chyžky. Nemohla mu odolať. Prosil ju, hovoril k nej nežne, slovami lásky a tieto jeho slová lásky a prosby neminuli sa účinku. Milo dojala Imricha prostota chyžky, v ktorej pred niekoľkými mesiacmi prešiel hodiny, kým Emka bola chorá, a díval sa na Violu... Teraz ožili všetky rozpomienky, len ten kufor pri obluku, prichystaný na cestu, pripomenul mu Violino predsavzatie. Pozrel smutne na ňu a ukázal na kufor.

— Tak skutočne? Bez návratu chceli ste odísť?

— Áno. Pre mňa tu viac niet miesta. — Pri týchto slovách pozrela na tento milý kútik a v jej tvári zrkadlil sa novovzbudený žal.

— Tak vy chcete opustiť tento dom proti zime, proti noci, chcete von, do chladného sveta?

Či to hovorí Imrich Vilinský! Viola pozrela nedôverčivo na neho. I pomyslela si: „Ten svet tam von sotva bude chladnejší, ako sú ľudia v tomto dome.“

— Viem, čo chcete povedať: Že tam von nebude asi horšie ako tu u nás! Vskutku, Viola, pozde nahliadam, že vám náš dom musel byť pravým peklom, a preto sa musím poponáhľať napraviť, čo sme previnili. Viola, či nám môžete odpustiť? Či chcete odpustiť mne, čo som vám zlého spravil? Či môžete?

Deva cítila, že je nie dosť silná. Táto otázka našla ju nepripravenú. Imrich prinútil ju nežne sadnúť si na stoličku pri obluku, on sám si volil miesto na kufri blízko nej.

A keď vám poviem, že neverím a vlastne neveril som v obžalobu, ktorou v slepej náruživosti som vás v tú chvíľu urazil, že neverím vo vinu vášho otca, že i toho som už v duchu prosil za odpustenie, vám kvôli: Viola, či odpustíte

i všetko, čím som vás pozdejšie urazil?

Jeho mäkký hlas votrel sa do jej srdca, veď hovoril teraz k nej hlasom, akým nehovoril ani k chorej Emke. Viola mu podala svoju ruku a pohľadom nekonečnej lásky pozrela na neho.

— Vám nemám čo odpustiť, lebo to som už dávno urobila, — doložila ticho, váhavo.

Vieš to, Viola, však vieš, že ťa milujem. Viola, moja Viola?

Pritom pozrel na ňu víťazným i pokorným pohľadom, ktorý tlmočil celý svet lásky, a ten pohľad stretol sa s podobným u devy, dosiaľ takej chladnej.

— Moja Viola, — šeptal znova, potom ju privinul k sebe a prvým bozkom lásky poľúbil milovanú devu.

— Však už nepôjdeš?

— Musím, — odvetila a ukryla si horúcu hlávku do dlaní.

— Predsa, Viola? Nie, nemusíš! Nikto viac ťa nesmie uraziť. Všetci, ktorí ťa prenasledovali a ubližovali ti, odídu, len my ostaneme: otec, Emka a my dvaja. Viola, dobre nám bude! Neodíd, veď bez teba by nám bolo pusto a smutne, nemôžeš odísť!

S hôlnym vzdychom pozrela deva na neho.

— Vy neznáte...

— Nie tak, Viola moja, povedz mi inakšie, prosím, povedz mi tak ako ja tebe!

— Ty nevieš, — a znovu skrývala svoju rozpálenú hlávku.

— Ďalej, ďalej, ani neznáš, ako krásne to znie!

— Neznáš, aké podozrenie vrhajú na mňa.

— Znáš, žal, že nemohol som tomu predísť! Veď, milá moja, nemusím ti povedať, že som presvedčený o tebe, že verím v teba ako sám v seba, vari ťa len nemusím o tom uisťovať? A preto, prosím ťa, daruj i ty mne svoju dôveru, povedz mi najprv aj to, prečo si ich neporazila a neukázala im svoj prsteň, ktorý iste ako vzácnu pamiatku nosíš u seba?

— Preto som im ho neukázala,

lebo je vášmu navlas podobný. — A pritom sňala hodvábnu šnúрку z hrdla a podala prsteň Imrichovi. Len pred hodinou hovorila, že niet moci, ktorá by ju prinútila vydať tento klenot, a teraz ho dáva dobrovoľne!

Imrich hľadel na podaný prsteň s prekvapením.

— Skutočne, — zvolal, — ten istý!

— Oj, hľa, už aj...

— Ty veríš, chcela si povedať, nie? Ale neverím, veď skôr by som musel pochybovať o samom sebe. Nejaká zvláštna náhoda nás mámi. Otec by nám to najskôr vedel vysvetliť, možno to súvisí s rodinou mojej matky! — Pritom niesol prsteň bližšie k svetlu, ktoré v hranách briliantov rozrážalo sa v tisíceroch bleskoch.

— Tu to máme! — zvolal radosťou učenca, ktorému sa podarí rozlúštiť problém, — tento prsteň, aspoň tak kombinujem, bol majetkom našej tetky Lórky, prvej panej tvojho otca.

— Áno, a od nej ho dostala moja mama ako dôkaz vďačnosti za svoje verné služby. Po smrti maminej otec ho skryl a dal mi ho, keď som už bola veľká s napomenutím, aby som si ho varovala ako veľmi vzácnu pamiatku.

— Naučíš sa, hľa, Vilica moja! Však tak ťa volal tvoj otecko? — Potom vstal celý šťastný a držiac ešte vždy osudný klenot v ruke, riekol s pohľadom naň:

— Takže je nie náš, že nikdy nám nepatril, je isté, teraz čo s ním? Vezmi si ho naspäť ako svoj vlastný. Alebo nie, podržím si ho ja, kým ho nevymeníš za druhý, sirôtka moja, za jednoduchú obrúčku, ktorá nám bude symbolom večnej lásky. A teraz poďme k otcovi, bude sa tešiť. Hľadá a volá svoju milú Violu.

Láska ich oboch urobila zhorčivými. Ako dobré deti ruka v ruke kráčali dolu, usmievajúc sa na seba, a v ich úsmevoch zračil sa celý svet.

Podľa originálu Terézie Vansovej pripravuje L. Jancíková

MODLITEBNÉ OKIENKO

september 2022

37. týždeň (05. 09.–11.09)

Modlime sa za upevnenie viery

„Viera je základom toho, v čo dúfame, dôkazom toho, čo nevidíme.“ (Hebrejom 11, 1)

Hospodine, Bože náš všemohúci! Voláme k Tebe z hĺbky svojho srdca a prosíme, zmiluj sa nad nami hriešnymi, odpusť nám naše viny skrze svojho jednorodeného Syna, ktorý je večný, žije a kráľuje po všetky veky vekov. Ty vidíš našu úbohosť, naše trápenie, naše pochybnosti, sme zmietaní akoby vetrom v morských vlnách, preto prosíme o dar viery, aby sa naše pochybnosti rozplynuli. Nenechaj nás zhynúť vo vlnách zla, naplň nás radosťou a pokojom, aby sme v sile Ducha svätého mohli pocítiť nádej večného života. Daruj nám silu, aby sme boli zakorenení a upevnení v láske, ktorú nám môžeš dať iba Ty, tak, ako si povedal slovami apoštola Jána v 6. kapitole 35. verši: „Ježiš im povedal: Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude smädný.“ A keby sme mali všetky dary bez lásky, ničím by sme neboli. Víťazstvom, ktoré premožlo svet, je naša viera. Prosíme o ňu Teba, náš Pán a Spasiteľ! Vypočuj naše prosby a upevni v nás pravú vieru.

AMEN

38. týždeň (12.09–18. 09.)

Ďakujeme za skúšky, ktoré dostávame od nebeského Otca

„Bratia moji, pokladajte si za najväčšiu radosť, že prišli na vás rozličné pokúšania, vediac, že skúšky vašej viery spôsobia vytrvalosť.“ (Jakub 1, 2–3)

Pane Ježišu Kriste, vieme, že skúška je ako križovatka, na kto-

rej sa musíme rozhodnúť, ktorým smerom pôjdeme. Ukáž nám skrze Ducha Svätého ten správny smer – Božie východisko, aby sme minuli tú najviditeľnejšiu tabuľu, ktorá sa volá pokušenie – zvädzanie na hriech. Zmeň naše zmýšľanie o skúškach, daj, aby sme každú skúšku považovali za radosť, aby sme prešli skúškami viery tak, ako to chceš Ty, a tak budovali v nás vytrvalosť a zotrvanie vo viere. Chceme byť stáli, pevní a idúci vpred, aby toto bolo pre nás pozhnaním, nie bremenom. Uprostred skúšok často pocítíme bolesť, každá zo skúšok má svoj zámer, ktorý si Ty, Pane náš, dopredu určil pre nás. Nech sú tieto skúšky zmysluplné a majú svoj cieľ, nech sú pod správou Boha a sú v Tvojom pláne pre náš život. Sme na ne pripravení, Ty nás veď tým správnym smerom, aby bola naša viera preskúšaná a aby som z takejto situácie vyšiel ako ten, čo pevnejšie zotrvala vo vzťahu s Tebou. Za ruku ma veď, návnady sveta nám nedaj zhltnúť, ale nás zbav všetkého zla.

AMEN

39. týždeň (19. 09.–25. 09.)

Prosme za chorých, nemocných, trpiacich

„Uzdravuje sklúčených srdcom a obväzuje ich rany.“ (Žalm 147:3)

Ďakujeme Ti, Spasiteľ náš jediný, že sa k nám nehodným skláňaš a povzbudzuješ nás vo viere a láske. Sme hriešni a nehodní, aby sme mohli prosiť o uzdravenie tela i duše, ktorá je zranená a boľavá. Keď vidíme okolo seba trpiacich, naplňa nás to smútkom a pokorou. Klaniame sa Ti a prosíme o uzdravenie tých, ktorí pre bolesť tela nemôžu klaknúť a prosiť. Ty vieš, že keď bolí na tele len jeden úd, bolí

celé telo a každý z nás sa v takej chvíli cíti smutný, pre nemoc a utrpenie, ktorým prechádza. Vieme, že v nebi už viac bolesti, choroby, utrpenia ani smrti nebude, ale na tomto svete všetko toto prináša zármutok a slzy. Prosíme, upriam naše srdcia na nebesia a daruj nám a všetkým trpiacim skutočné uzdravenie. Prosíme hlavne za tých, ktorí už pre nemoc nedokážu prosiť. Buď milostivý, drahý náš Vykupiteľ, vieme, že si vyniesol naše hriechy na drevo, aby sme odumreli hriechom a žili spravodlivosti. Zachráň nás.

AMEN

40. týždeň (26. 09.–02. 10.)

Chváľme Pána Ježiša, HALELUJA!

„Pane, Bohom si mi, zvelebujem ťa, chválim tvoje meno, veď si zázračne uskutočnil dávne ustanovenia s pevnou vernosťou!“ (Izaiáš 25:1)

Pán je moja pomoc a môj ochranca. V Neho dúfalo moje srdce a prišla mi pomoc; zaplesalo moje srdce a za to mu spevom ďakujem. Celý život Ťa chcem velebiť a v Tvojom mene dvíhať svoje ruky k modlitbe. Veď Ty si ma stvoril zázračne, každého jedinečne. Všetky Tvoje diela sú hodné obdivu. Chcem Ťa velebiť v každom čase, len Tebe patrí česť a chvála naveky. Ty uzdravuješ, zachraňuješ, spolieham sa na Teba a nebojím sa. Ty si ma vytiahol z hlbokaj tmavej jamy hriechu a zachránil si ma pre večný život svojou nevinnou krvou vyliatou na kríži. Ty si môj Pán a Spasiteľ, Vykupiteľ a Kráľ môjho života. Nech je Tvoje meno zvelebené a oslávené každým stvorením v každom čase, dnes, zajtra i naveky!

AMEN

Stretnutia v zbere

Utorok:

Sestry vo viere o 10.00 hod.

Stretnutie mužov o 18.30 hod.

2. a 4. utorok v mesiaci

Streda:

Biblická hodina pre dospelých o 18.00 hod. – online, záujemci o stretnutia informujte sa u brata farára

Modlitebná skupinka mladých žien o 17.00 hod. každý druhý týždeň

Piatok:

Konfirmačná príprava:

1. ročník 14.30 hod.

Konfirmačná príprava:

2. ročník 15.30 hod.

Dorast: 16.00 hod.

Mládež: 17.00 hod.

Nedeľa:

Detská besiedka o 10.00 hod.

Služby Božie

september 2022

04. 09. Začiatok školského roka

Téma: Pri nohách Pánových

08.30 Služby Božie v Tlmačoch – Lipníku (centrum voľného času)

10.00 Služby Božie v Leviciach s prislúžením sviatosti Večere Pánovej a požehnaním študentov

14.00 Služby Božie v domove dôchodcov Fénix

11. 09. 13. nedeľa po Svätej Trojici

Téma: Mój blížny

08.30 Služby Božie v Horši

10.00 Služby Božie v Leviciach.

18. 09. 14. nedeľa po Svätej Trojici

Téma: Vďačnosť je ovocím Ducha

08.30 Služby Božie v Tlmačoch – Lipníku (centrum voľného času)

10.00 Služby Božie v Leviciach

Po službách Božích rokovanie zborového konventu

25. 09. 15. nedeľa po Svätej Trojici

Téma: Bremeno ustarostenosti

08.30 Služby Božie v Horši

10.00 Služby Božie v Leviciach.

Príprava na nové vykurovanie

Nechajte deti a nebráňte im prichádzať ku mne, lebo takým patrí nebeské kráľovstvo.
Matúš 19:14

**DETSKÁ BESIEDKA
KAŽDÚ NEDELU O 10:00**

**BIBLICKÁ
HODINA PRE
DOSPELÝCH**

*Každú stredu
o 18:00
V ECAV Levice*

**KAŽDÚ 4. NEDELU V
MESIACI O 16:00**

**Stretnutie
rodinného
spoločenstva**

Každú 3. nedeľu v mesiaci o 16:00

**Spoločenstvo
Evanjelických
žien**

*Pristupujme teda s dôverou ku trónu
milosti, aby sme prijali milosrdenstvo
a našli milosť na pomoc v pravý čas.
List Židom 5:16*

ECAV LEVICE VÁS POZÝVA NA:

**SPOLOČENSTVO
BRATOV**

KAŽDÉHO VEKU

VŽDY 2. A 4. UTOROK V MESIACI
O 18:00
V NAŠOM ZBOROVOM CENTRE

**SPOLOČENSTVO
SESTIER VO
VIERE**

Každý utorok o 10:00
v zborových priestoroch
ECAV Levice

Lebo kde sa dvaja alebo traja
zhromaždili v mojom mene,
tam som medzi nimi.
Matúš 18:20

Modlitebná skupinka mladých žien.

*Modli sa najviac vtedy,
keď je najťažšie sa
modliť...*

Kedy? Každý druhú stredu o 17:00

Kde? Online prostredníctvom
internetu

Pre viac info kontaktujte
sestru Katarínu Riecku tel.
0948 732 268